

ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง โรคโคนเน่า- หัวเน่าในมันสำปะหลัง

แจ้งเตือน....เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังเผ่าระวังโรคโคนเน่า-หัวเน่า โดยเฉพาะแปลงที่ดินระบายน้ำไม่ดี เนื่องจากในช่วงนี้มีฝนตกหนัก ในบางพื้นที่ มีความชื้นในอากาศสูง สภาพแวดล้อมเหมาะต่อการระบาดของโรค โดยขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

ใบมันสำปะหลังแสดงอาการ

ลักษณะอาการ

เหี่ยวเหลือง โคนต้นแสดงอาการเน่าเป็นสีน้ำตาลหรือดำ หรือบางพันธุ์ โคนต้นมีการสร้างรากค้าชูขึ้น ตรงรอยแตกของโคนต้น เมื่อถอนขึ้นมา หัวมันสำปะหลังแสดงอาการเน่า ถ้าผ่าหรือหักหัวมันสำปะหลังจะเห็น ภายในเป็นสีน้ำตาล ใบมันสำปะหลังบางพันธุ์มีการเน่าที่โคนและ ส่วนของหัวที่อยู่ใต้ดิน โดยที่ส่วนของลำต้นและใบยังคงมีลักษณะปกติ หรือบางพันธุ์แสดงอาการรุนแรงอาจยืนต้นตายได้

แนวทางป้องกันกำจัดโรคโคนเน่า- หัวเน่าในมันสำปะหลัง

1. ก่อนการปลูก เก็บเศษเหง้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง ทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตร ควรมีการไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ แซ่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราเมทาแล็คซิล อัตรา ๒๐ - ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร รวมถึงการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาไปหว่านในช่วงการเตรียมดินก่อนปลูก
2. แปลงปลูกควรมีการยกร่องสูง หรือในบริเวณที่มีน้ำท่วมขังให้ทำร่องเพื่อระบายน้ำออกจากแปลง
3. สำรวจแปลงอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ถ้าในช่วงฝนชุกควรสำรวจแปลงทุกวัน หากพบการระบาดให้ขุดถอนต้นที่แสดงอาการไปเผาทำลาย จากนั้นบริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบห่างออกไปประมาณ ๑ เมตร ให้หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้สารเคมีฟอสฟิทธิล อลูมิเนียม อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ราดต้นละ ๓๐๐ ซีซี หรือพ่นอัตรา ๑๕๐ กรัมต่อไร่
4. หลังการระบาดผ่านไปแล้ว เมื่อเริ่มการเพาะปลูกในฤดูกาลใหม่ แปลงที่เคยระบาดน้อยหรือปานกลางควรเลื่อนฤดูปลูกเป็นช่วงปลายฤดูฝนเพื่อให้ผลผลิตออกในฤดูแล้ง เลือกใช้พันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ กำจัดซากพืชออกให้หมด ไถระเบิดดินดานและตากดิน หว่านปูนขาว เพื่อปรับสภาพดินและแซ่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ก่อนปลูก

*** ถ้าแปลงที่เคยปลูกเสียหายมากกว่าร้อยละ ๕๐ ต้องเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น***

“ ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง จัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง ”

กลุ่มอารักขาพืช ๐๓๖-๔๑๔๐๓๓ E-mail : Lopburi@doae.go.th

ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๔ ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง โรคเส้ดำในอ้อย SMUT

เตือน...เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย พบการระบาดของโรคใน ๔ จังหวัด ได้แก่ จ.อุทัยธานี เพชรบูรณ์ ขอนแก่น และจ.กำแพงเพชร จำนวน ๒๘๑.๒๕ ไร่ โดยโรคเส้ดำเกิดจากเชื้อรา *Sporisorium scitamineum* แพร่ระบาดโดยลมพัดพาสปอร์จากอ้อยที่เป็นโรคเส้ดำปลิวไปติดต้นอื่นๆ หรือท่อนพันธุ์อาจได้รับเชื้อทางสัมผัสโดยตรงหรือจากสปอร์ที่มีอยู่ในดินก่อนที่จะปลูก และสามารถติดมาจากอุปกรณ์ทางการเกษตรจากแปลงที่เป็นโรค เช่น มีดตัดอ้อย รถไถ

ลักษณะอาการ

- ❖ ส่วนยอดอ้อยจะแตกยอดออกมาเป็นเส้สีดำแทนยอดปกติ เส้นี้มีขนาดยาวตั้งแต่ ๑-๒ เซนติเมตร จนถึง ๑.๕ ม. ซึ่งเกิดจากการที่เชื้อราสร้างสปอร์สีดำของเชื้อที่อัดแน่นอยู่มีเนื้อเยื่อสีเงินห่อหุ้มสปอร์ไว้อีกชั้นหนึ่ง
- ❖ อ้อยที่เป็นโรครุนแรงจะแคระแกรน แตกกอมาก ลักษณะเป็นพุ่มเหมือนกอหญ้า ใบเล็กแคบ
- ❖ อ้อยไม่ย่างปล้อง ถ้าเป็นรุนแรงมาก อ้อยอาจแห้งตายที่ใดก็ได้ บางกอที่เจริญเป็นลำ ลำอ้อยจะพอมลึกลับกว่าลำอ้อยปกติ
- ❖ อาการปรากฏรุนแรงในอ้อยตอมมากกว่าอ้อยปลูก

แนวทางป้องกันกำจัดโรคเส้ดำ

๑. ตรวจสอบอ้อยสม่ำเสมอหลังจากปลูก เมื่อพบกออ้อยเริ่มแสดงอาการเส้ดำ ควรตัดเส้ดำออกขณะเริ่มปรากฏอาการก่อนที่เยื่อหุ้มเส้ดำจะหลุดออก นำใส่ถุงไปทำลายนอกแปลงปลูก หรือขุดกอเป็นโรคออกเผาทำลาย ไม่ควรไว้ตออ้อยที่เป็นโรคเส้ดำ
๒. ใช้ท่อนพันธุ์สะอาดและไม่ควรใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคระบาด
๓. ในแปลงที่เป็นโรครุนแรง ควรไถทิ้ง ไม่ควรปลูกซ้ำทันที อาจทำให้ดินมีความชื้นระยะหนึ่งก่อนปลูกอ้อย จะทำให้สปอร์ของเชื้องอกและตายไปเองเมื่อไม่พบพืชอาศัย
๕. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาแช่ท่อนพันธุ์ และฉีดพ่นในแปลง อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร
๖. แช่ท่อนพันธุ์อ้อยในสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไตรอะไดมีฟอน ๒๕% ดับบลิวพี อัตรา ๔๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตรหรือโพพีโคนาโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๑๖ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร แช่นาน ๓๐ นาทีก่อนปลูก

“ ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง จัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง ”

กลุ่มอารักขาพืช ๐๓๖-๔๑๔๐๓๓ E-mail : Lopburi@doae.go.th